

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ПРАВНИ НАУКИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): №25/ 24.02.2022 г.

Приета от КС (протокол №/ дата): №6/ 17.02.2022 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ПОТРЕБИТЕЛСКО ПРАВО“;

ЗА СПЕЦ: Предприемачество и инвестиционен мениджмънт; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1. ....
(проф. д-р Маргарита Бъчварова)

2. ....
(гл. ас. д-р Виолета Владова-Иванова)

3. ....
(гл. ас. д-р Дарина Димитрова)

Ръководител катедра: .....
„Правни науки“ (доц. д-р Андрияна Андреева)

I. АНОТАЦИЯ

Програмата е предназначена за обучение на студенти от специалност „Предприемачество и инвестиционен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“. В лекционния курс са разгледани: основните права на потребителите, същността и съдържанието на потребителския договор и отделните видове договори, правната регламентация на нелоялните търговски практики, потребителските спорове и способите за тяхното разрешаване и за защита на потребителя; контрол за спазване на ЗЗП. Основният акцент на дисциплината е върху особеностите на потребителските договори, тяхното съдържание и правния режим на отделните разновидности. От съществено значение е изясняване правния статут на потребителите и отграничаването им от сходни правни категории. В курса на обучение се включват и проблеми, свързани с нелоялните търговски практики, неравноправните клаузи в потребителските договори, правните последици при констатирането им.

Основните резултати въз основа на лекционния курс и предоставените знания са свързани със: запознаване със специфичната нормативната уредба за потребителските права и тяхната защита; отграничаване на потребителите от останалите субекти в икономиката; познаване на потребителските договори и особеностите относно сключването и съдържанието им; защита на правата на потребителите.

На основата на знанието, студентите придобиват следните умения и компетенции: запознаване с нормативните актове, регулиращи потребителските отношения; отграничаване на отделните видове потребителски договори, способност за самостоятелно решаване на казуси и формиране на становище по въпроси свързани със защитата на потребителите; тълкуване на нормативната уредба и прилагането ѝ в практиката, работа с онлайн ресурси. На тази основа студентите могат в бъдеще успешно да надграждат получените знания и умения, като ги задълбочават и разширяват в различни аспекти – развиване на практически умения при прецизиране на потребителските договори, избягване на неравноправни клаузи в съдържанието им, защита срещу нелоялни търговски практики и др.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ПОНЯТИЕ ЗА ПОТРЕБИТЕЛСКО ПРАВО		1	1	
1.1	Предмет, метод, източници и система на потребителското право.			
1.2	Принципи на потребителското право.			
1.3	Правото на потребителска защита като субективно право			
ТЕМА 2. СУБЕКТИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКОТО ПРАВО		2	2	
2.1	Видове субекти. Потребителите като субекти на потребителското право.			
2.2	Производители, вносители, търговци, дистрибутори, доставчици като субекти на потребителското право.			
2.3	Организации за потребителска защита			
ТЕМА 3. ПОТРЕБИТЕЛСКИ ПРАВООТНОШЕНИЯ		2	2	
3.1	Същност и видове потребителски правоотношения.			
3.2	Основни права на потребителите			
ТЕМА 4. РОЛЯ НА ДЪРЖАВАТА ЗА ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ		2	2	
4.1	Административни органи за защита на потребителите – Министър на икономиката, Комисия за защита на потребителите, звена за защита на потребителите в общинска администрация			
4.2	Национален съвет за защита на потребителите			
4.3	Европейски потребителски център			
ТЕМА 5. АДМИНИСТРАТИВЕН КОНТРОЛ И АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ.		2	2	
5.1	Същност на административния контрол за спазване на изискванията на Закона за защита на потребителите и правомощия на контролните органи.			
5.2	Административнонаказателна отговорност за нарушаване правата на потребителите по ЗЗП			
ТЕМА 6. ПОТРЕБИТЕЛСКИ ДОГОВОРИ		2	2	
6.1	Потребителски договори – определение и характеристика. Видове потребителски договори.			
6.2	Сключване на потребителските договори.			
ТЕМА 7. СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ДОГОВОРИ		2	2	
7.1	Съдържание на потребителските договори			
7.2	Общи условия			
ТЕМА 8. НЕРАВНОПРАВНИ КЛАУЗИ В ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ДОГОВОРИ		2	2	
8.1	Определение и същност на неравноправните клаузи			
8.2	Примерни неравноправни клаузи и			
8.3	Правни последици при установяване на неравноправни клаузи в потребителските договори.			
ТЕМА 9. НЕЛОЯЛНИ ТЪРГОВСКИ ПРАКТИКИ В ОТНОШЕНИЯТА ТЪРГОВЕЦ - ПОТРЕБИТЕЛ		2	2	

9.1	Същност и правна уредба на нелоялните търговски практики			
9.2	Видове нелоялни търговски практики			
ТЕМА 10. ДОГОВОР ЗА ПОТРЕБИТЕЛСКА ПРОДАЖБА		2	2	
10.1	Понятие и характеристика на договора за потребителска продажба.			
10.2	Права и задължения на страните. Законна гаранционна отговорност на продавача			
10.3	Рекламационно производство. Съдебна гаранционна отговорност на продавача			
ТЕМА 11. ДОГОВОР ЗА ПРОДАЖБА СКЛЮЧЕН ИЗВЪН ТЪРГОВСКИ ОБЕКТ. ДОГОВОР ЗА ПРОДАЖБА СКЛЮЧЕН ОТ РАЗСТОЯНИЕ		2	2	
11.1	Договор за продажба сключен извън търговски обект. Определение. Права и задължения на страните.			
11.2	Договор за продажба сключен от разстояние. Определение. Права и задължения на страните.			
ТЕМА 12. ДОГОВОРИ В ЕЛЕКТРОННАТА ТЪРГОВИЯ		2	2	
12.1	Понятие за електронна търговия и правна уредба на договорите в електронната търговия.			
12.2	Сключване на договори чрез електронни средства. Право на отказ.			
ТЕМА 13. ДОГОВОРИ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНО ВЪВ ВРЕМЕТО ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ НА СОБСТВЕНОСТ. ДОГОВОРИ ЗА ДЪЛГОСРОЧНИ ВАКАЦИОННИ ПРОДУКТИ. ДОГОВОРИ ЗА ПРЕПРОДАЖБА И ЗАМЯНА		2	2	
13.1	Договор за разпределено във времето право на ползване на собственост			
13.2	Договори за дългосрочни ваканционни продукти			
13.3	Договори за препродажба и замяна на разпределено във времето право на ползване на собственост или дългосрочен ваканционен продукт			
ТЕМА 14. ДОГОВОР ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВИ УСЛУГИ ОТ РАЗСТОЯНИЕ. ДОГОВОР ЗА ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТ		2	2	
14.1	Договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние. Правна уредба. Определение. Права и задължения на страните.			
14.2	Договор за потребителски кредит. Правна уредба. Права и задължения. Отграничаването му от сходни договори.			
ТЕМА 15. ДОГОВОРИ ЗА ТУРИСТИЧЕСКИ ПАКЕТИ И СВЪРЗАНИ ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ		1	1	
15.1	Договори за туристически пакети и свързани туристически услуги – понятие и характеристика			
15.2	Действие на договора. Основания за изменение и прекратяване. Последници			
ТЕМА 16. ПОТРЕБИТЕЛСКИ СПОРОВЕ. ЗАЩИТА НА ИНТЕРЕСИТЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ.		2	2	
16.1	Понятие за потребителски спорове.			
16.2	Способи за разрешаване на потребителските спорове и за защита на потребителите.			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Тест	2	30
1.3.	Решаване на казуси и практически задачи	2	30
1.4.	Работа с нормативни актове, образци на документи и електронни ресурси	2	25
	Общо за семестриален контрол:	6	85
2.	Сесия (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	5
	Общо за сесия контрол:	1	5
	Общо за всички форми на контрол:	7	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Сукарева, З. Потребителско право. София : Нова звезда, 2015.
2. Бъчварова, М. Специфични ненаименувани търговски договори- институт на договорното право. Варна, Наука и икономика, 2015.
3. Бъчварова, М. Особенности в правния режим на търговската продажба. Правото и бизнесът в съвременното общество. Варна, Наука и икономика, 2018.
3. Машев, К. Сключване на договори за кредит за недвижими имоти на потребители при предварително установени от кредитора общи условия, Търговско и облигационно право, 2016, кн. 10.
4. Машев, К. Потребителският кредит – неравноправни клаузи уговорени в договори за потребителски кредити. Търговско и облигационно право, 2016 г., кн. 7.
5. Димитрова, Д., Матеева, Ж. Административен контрол и административнонаказателна отговорност за защита на потребителите. Известия. Сп. Икономически университет - Варна, Варна : Наука и икономика, 64, 2020, 1, с. 36-53.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Сукарева, З. Тенденции в развитието на европейското право за защита на потребителите и отражението им върху двата предложени проекта за директиви относно цифровите договори и онлайн продажбите. *Бизнес и право*, 2018, кн. 2, с. 5-24.
2. Бъчварова, М., Проблемът за потребителската несъстоятелност в България - еволюция от обществен към правен институт. Годишник. Икономически университет - Варна, Варна: Наука и икономика, 91, 2022, с.75-104.
3. Йосифова, Т. Практиката на Съда на ЕС по някои въпроси на потребителските договори, сключвани от разстояние по електронен път. Икономически и социални алтернативи, бр.1, 2020, с. 106-110.
4. Кралева, В., Димитрова, И. Защита на потребителските интереси в сянката на търговската гаранция. *Маркетингът - опит и перспективи. Сборник с доклади : Международ. научна конф., 29 - 30 юни 2017*, Варна: Наука и икономика, 2017, с. 423-430.

6. Андреева, А., Данев, В. Установяване качеството на стока в производство по предявена рекламация. Качество на стоките и защита на потребителите : Сборник с доклади от кръгла маса с международно участие, Варна : Наука и икономика, 2018, с. 199-210.
7. Шопов, А. Задължението да се приложи законът по-благоприятен за потребителя. С., Правна мисъл, 2015.
8. Димитрова, Д. Специфики на административно-правната защита на потребителите. Качество и сертификация на продуктите : Сборник с доклади от международна научно-практическа конференция, посветена на 100 г. от създаването на ИУ - Варна, Варна : Наука и икономика, 2020, с. 56-64.